

คำวนที่สุด

ที่ วธ ๐๒๐๖/ สค

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด

กทม. ๑๐๗๐๐

๑๒

มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการว่าด้วยโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างแผนปฏิบัติการว่าด้วยโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗
๒. หนังสือสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทย ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕
๓. หนังสือกระทรวงวัฒนธรรม คำวนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๖/๐๓๑ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕

ด้วย กระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอเรื่องร่างแผนปฏิบัติการว่าด้วยโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ในการนี้ กระทรวงวัฒนธรรมขอเรียนข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สืบเนื่องจากการที่กระทรวงวัฒนธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐอินเดียได้
จัดทำแผนปฏิบัติการว่าด้วยโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาล
แห่งสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒ ซึ่งได้มีการลงนามร่วมกันในระหว่างการเยือนอินเดีย
ของนายกรัฐมนตรีของไทยเมื่อปี ๒๕๕๐ โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุมกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมที่ทั้งสองฝ่าย
จะดำเนินการร่วมกันในระยะ ๓ ปี ภายใต้เนื้อหาของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งได้มีการลงนามเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ทั้งนี้ จากการ
หารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย เมื่อวันที่
๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ทั้งสองฝ่ายได้มีความเห็นสอดคล้องกันในการจัดทำแผนปฏิบัติการว่าด้วยโครงการ
แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรมไทย-อินเดียอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๔ กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดทำแผนปฏิบัติการว่าด้วยโครงการ
แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างปี
พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ ซึ่งถือเป็นแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ โดยมีรูปแบบและเนื้อหาสาระในลักษณะเดียวกับ
แผนปฏิบัติการฯ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา กล่าวคือ มีลักษณะเป็นแผนงาน/ กิจกรรมที่ได้ผ่าน
การเสนอและพิจารณาเห็นชอบร่วมกัน มีรูปแบบและเนื้อหาโดยรวมคล้ายคลึงกับแผนปฏิบัติการฯ ฉบับเดิม
รวมทั้งจัดตั้งงบประมาณรองรับไว้เรียบร้อยแล้ว โดยครอบคลุมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนการเยือนและจัดกิจกรรม
ทางด้านวัฒนธรรมระหว่างกัน มุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในด้านที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกันและมี
ศักยภาพ อาทิ ด้านโบราณคดี การอนุรักษ์โบราณสถาน ศิลปวัตถุและศาสนสถาน การจัดการมรดกการด้าน
พุทธศาสนา การแลกเปลี่ยนการจัดการแสดงของคณะนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงพื้นบ้าน รวมทั้งขยาย
ความร่วมมือในสาขาใหม่ๆ อาทิ สาขาทัศนศิลป์ จดหมายเหตุ หอสมุด สื่อสิ่งพิมพ์ หัตถกรรมพื้นบ้าน และการ
แปลงานวรรณกรรม เป็นต้น ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมของทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันพิจารณาร่างแผนปฏิบัติการฯ อย่าง
ต่อเนื่องหลายครั้ง และได้ผ่านความเห็นชอบร่วมกันแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

๑.๓ กระทรวงวัฒนธรรม...

๑.๓ กระทรวงวัฒนธรรมได้มีหนังสือด่วนที่สุดถึงกระทรวงการต่างประเทศ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อสอบถามความเห็นในประเด็นทางด้านสารัตถะและประเด็นทางด้านกฎหมายต่อร่างแผนปฏิบัติการฯ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาเสนอความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ โดยกระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอความเห็นประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑.๓.๑ ประเด็นด้านสารัตถะ

ร่างแผนปฏิบัติการฯ มีลักษณะเป็นแผนงานที่กำหนดรายละเอียดโครงการหรือกิจกรรมด้านวัฒนธรรมที่จะดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา ๓ ปี ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้งด้านวัฒนธรรม และเป็นประโยชน์ต่อการขยายผลทางการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างสองฝ่ายต่อไป กระทรวงวัฒนธรรมเห็นควรสนับสนุนการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว และไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะของร่างแผนปฏิบัติการฯ

๑.๓.๒ ประเด็นด้านกฎหมายและมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

โดยที่ร่างแผนปฏิบัติการฯ เป็นข้อตกลงย่อย (arrangement) ภายใต้ความตกลงทางว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ซึ่งระบุว่า “หนังสือสัญญาหมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันและไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร...” ดังนั้น ร่างแผนปฏิบัติการฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ และจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะลงนาม

ทั้งนี้ ร่างแผนปฏิบัติการฯ มีสาระสำคัญ เป็นการส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทยและอินเดีย โดยกำหนดโครงการหรือกิจกรรมด้านวัฒนธรรมที่ทั้งสองฝ่ายจะปฏิบัติร่วมกัน ดังนั้น ร่างแผนปฏิบัติการฯ จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรมสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันในแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวได้โดยไม่ต้องออกหรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ดังนั้น ร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่ร่างแผนปฏิบัติการฯ ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ แต่เป็นเรื่องการดำเนินงานความร่วมมือกับต่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งส่วนราชการเจ้าของเรื่องควรเสนอร่างแผนปฏิบัติการฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาประกอบการลงนาม ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งระบุว่า “เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย” ให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

ในส่วนของผู้มีอำนาจลงนาม กระทรวงวัฒนธรรมได้รับแจ้งผ่านสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทยว่า ผู้ลงนามฝ่ายอินเดีย คือ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมอินเดีย ดังนั้น เพื่อให้การลงนามในแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวเป็นไปด้วยความเหมาะสม และมีผู้ลงนามของทั้งสองฝ่ายในระดับเท่าเทียมกัน กระทรวงวัฒนธรรมจึงเห็นสมควรเสนอให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมหรือผู้แทนระดับรองปลัดกระทรวงฯ เป็นผู้ที่มีอำนาจลงนามของฝ่ายไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากนายกรัฐมนตรีมีกำหนดการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย-อินเดีย ดังนั้น หากสามารถจัดให้มีพิธีลงนามร่างแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว โดยให้ผู้นำทั้งสองฝ่ายเป็นสักขีพยาน จะเป็นประโยชน์ในเชิงสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่ทั้งสองฝ่ายให้แก่ความร่วมมือด้านวัฒนธรรมอีกด้วย

๔. ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๔.๑ ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการฯ ด้วยโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ ตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

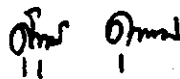
๔.๒ อนุมัติให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมหรือผู้แทนในระดับรองปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทยในแผนปฏิบัติการฯ ด้วยโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ หรือตามที่เห็นสมควร

๔.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full power) ให้แก่ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม หรือรองปลัดกระทรวงวัฒนธรรมที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในแผนปฏิบัติการฯ ด้วยโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดียระหว่าง ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗

๔.๔ หากมีความจำเป็น สามารถปรับปรุงถ้อยคำของแผนปฏิบัติการฯ ได้เท่าที่ไม่ขัดกับหลักการและสาระสำคัญที่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุกมล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๔๒๒ ๘๙๔๖

โทรสาร ๐ ๒๔๔๖ ๘๓๔๗